

vilde han vide, at hvor en Flok Børn have gaaet paa en Ejendom og arbejdet i deres Ungdom og ogsaa tidt længere, faa de en fælles Kærlighed til Hjemmet, som gør, at de ønske at bevare det i Familien, og det kunne de ikke altid, hvis Forældrene pludselig dø, hvis disse ikke have brugt Testationsretten forud. Jeg vil spørge de ærede Medlemmer, som nu ere imod Forslaget, hvorfor i al Verden de saa ikke rejste Modstand imod denne Bestemmelse, da vi indførte den i Loven om Jord til Landarbejdere. Hvorfor skulle disse Statshusmænd besværes med dette, naar man mener, at Husmændene skulle udelukkes derfra? Man satte det ind i Loven oprindeligt og har bibeholdt det hver Gang, man har revideret den. Jeg vil spørge ærede Medlemmer, om de, naar det gælder andre Jordbrugere og mindre Husmænd, ville sige: I maa ikke faa denne Ret — som vi i 1899 og ved hver af de senere Revisioner af den nævnte Lov have ment det formaalstjenligt at give Husmændene —, fordi vi mene, det vil være til Skade. Det er ikke en Tale, man kan forsvare, for det vilde betyde, at man ikke havde været opmærksom herpaa, da man vedtog Loven om Jord til Landarbejdere, men der har ingen Sinde været Forslag om at tage denne Ret fra Statshusmændene. Og derfor spørger jeg: Hvorfor i al Verden maa andre Husmænd ikke faa den? Jeg kunde have Lyst til at høre de ærede Medlemmers Begrundelse for, at Statshusmændene skulle have denne Ret, og Gaardmændene skulle have den, men de andre Husmænd maa ikke faa den. De sige nok, at det er et Forslag, som maaske kan gøre Skade, men saa kan den tilsvarende Bestemmelse ogsaa skade Statshusmændene, som vi alle ønske godt. Jeg har tænkt at foreslaa, at Lovforslaget skal henvises til et Udvalg, og jeg vil haabe, det maa faa en velvillig Behandling der. Jeg er tilbøjelig til at mene, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds, som er en meget velvillig Mand ogsaa overfor de mindre bemidlede Samfundsmedlemmer, da nok vil være med til at fremme dette Forslag, saa at Retten kan blive ens for alle Jordbrugere her i Landet.

Deuntzer: Jeg vil blot bemærke, at her er ikke Tale om at gøre noget for de mindre bemidlede, her er Tale om Folk, som have Formue at testamenterere. Jeg har altid været meget velvillig stemt overfor de mindre bemidlede, det er der vist

heller ingen, der tvivler om. Det er meget sandt, at jeg kender ikke særlig Forholdene paa Landet. Dog kender jeg dem saa meget, idet jeg slutter fra Forholdene i Byerne, at jeg anser det for en afgjort Sag, at Børn, der have tilbragt deres Ungdom i Hjemmet og faaet det kært, nødig ser, at det splittes eller gaar over til fremmede. Men det gælder virkelig ogsaa om Folk, der bo i Lavendelstræde, saa skulde man anvende det Princip, førte det meget videre end til Vedtagelsen af dette Lovforslag. Jeg vil i øvrigt gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at der er ikke her Tale om at give en Ret, som Selvejrbønderne have. Den anvendes faktisk ikke, den er falden bort som upraktisk. At man i 1899, da Loven om Statshusmændene udkom, ikke tænkte videre paa denne Bestemmelse, kan jeg godt forstaa, og der gør sig vel ogsaa noget særlige Forhold gældende med Hensyn til Statshusmænd i Modsætning til andre Husmænd. Men den ærede Ordfører lagde ikke Vægt paa, at der for den Fader, som vil sikre et af sine Børn Arveretten til Huset efter sig, er tilstrækkelig Lejlighed dertil ved Hjælp af den almindelige Testationsret. Og hvis man vilde gøre noget særligt i den Henseende, kunde man nok finde paa noget, som maaske vilde have større Betydning for Arvingerne end det at give sig til at tumle med Testationsrettens Grænser. Vanskeligheden for Arvingen, der skal overtage Ejendommen, ligger i Vanskeligheden ved at svare det Vederlag, han skal give. Hvis der ikke er Enighed mellem Børnene, bliver der Misfornøjelse hos de Børn, der faa lidt, hvoraf Følgen bliver, at de begære deres Vederlag udbetalt straks kontant, og saa have vi Striden gaaende. I den Henseende er det muligt, at der kunde gøres et eller andet, naar Sagen blev undersøgt i et Udvalg, idet jeg gerne skal indrømme, at det mange Gange hænder med den Lovgivning, vi have nu, at en Fader — eller Moder for Resten ogsaa — kan begunstige et af sine Børn betydeligt frem for de andre. Saa er der ingen Grund til, at man ikke skulde hjælpe til, at den Begunstigelse skete paa den i og for sig mest tilfredsstillende Maade, nemlig ved, at Forældrehjemmet blev i Familien. Det er derfor muligt, at man i et Udvalg vilde kunne finde Udvej her; men jeg haaber i hvert Fald, at hele Udvalget vil blive enigt om ikke at henvises til de meget forvirrede og vanskelige Regler, som staa i den gældende Lovgivning, men at man kort og klart